

Aura DAN

Născută în Tecuci, județ Galați, domiciliată în București.

Educația formală: Tecuci, București și Arad.

Poet, scriitor, romancier, publicist.

Din luna noiembrie 2017, membru fondator și redactor șef-adjunct al revistei bucureștene *Convorbiri literar-artistice*.

Activitatea literară:

Articole, poezie și proză în revistele literare: *Literatura de azi*, revistă sub egida Uniunii scriitorilor; *Parnas21*; *Dor de dor* și *Confluente literare*, reviste on-line și *Negru pe alb*, *Apollon*, *Independența Română*, *Cetatea lui Bucur*, *Convorbiri literar-artistice*, reviste tipărite.

Din anul 2018, membru al Ligii Scriitorilor din România și al Uniunii Internațională a Oamenilor de Creație, Chișinău, Moldova.

Volume editate:

Debutul, *Rămășițe în culori*", plachetă de versuri, editată la Editura *Scriitorilor*, în anul 2015, *Culori pe eșafod*, volum de versuri, editat la Editura *Liric Graph*, în anul 2016, *De trei ori treizeci și trei*, volum de versuri, editat la Editura *Liric Graph*, în anul 2017, *Jurnal despre ceilalți*, volum de proză scurtă, editat la Editura *Amanda Edit*, în anul 2017, *Strâmtori între lacrimi*, roman, editat la Editura *Amanda Edit*, în anul 2018, *Egofantezii*, volum de versuri, editat la Editura *Mircea cel Bătrân*, în anul 2018.

Colaborări în antologii literare:

Interviuri publicate în *Cafeneaua Interviurilor*, în *Revista de poezie și proză*, revistă condusă de Florin Grigoriu și în culegerea de interviuri, *În dialog cu inima*, culegere culeasă de Gheorghe A. Stroia.

Premii și diplome:

Volumul *Culori pe eșafod* a obținut, în anul 2016, Diplomă de excelență.

Premiul Special al Academiei Europene a societății civile din Chișinău la Festivalul Internațional de Poezie - Renata Verejanu, ediția IV, în anul 2017.

Poezia *Iubescul dintre noi* a obținut premiul pentru poezie, în anul 2018.

Premiul II la Festivalul Internațional de Poezie – Renata Verejanu, ediția V, 2018, secțiunea poezie de autor.

În cadrul Galei Premiilor Uniunii Internaționale a Oamenilor de Creație, volumul *Strâmtori între lacrimi* a fost distins cu Premiul Vladimir Beșleagă și Premiul Centenarul Marii Uniri, secțiunea proză.

Referințe:

Aura Dan, -pe numele ei real, Rodica Aura Dan-, m-a impresionat cu inteligența ei nativă, m-a impresionat cu subtilitatea poemelor ei. Cuvântul, versul, fraza sunt profunde, au...înțeleșuri, iar tu, muritor de rând, după ce citești, rămâi surprins de subțirimea sensului. Uneori e năvalnică și chiar pare neiertătoare, deși, sunt sigură, e mai gingașă decât narcisa de april. Îmi place profunzimea ei sufletească și-mi place modul de abordare a problemelor de zi cu zi. E genul de om mucalit cu profunzimi de înțelept. (Antoaneta Rădoi, 2019)

Poezia Aurei Dan este un altar! Ei bine, aproape toate poeziile ei sunt creații ce pot fi considerate adevărate *jertfe* închinat *ALTARULUI POEZIEI*. Păcat că are o *timiditate* care-o subjugă, parcă, până la desființare, ceea ce face ca ea să nu fie observată de critica literară –prea ocupată cu osanarea veleitarilor. Dacă-r fi să mă-ntrebe pe mine, despre scriitura Aurei Dan, cineva *important*, vreun decident, (vise taică!!), aş spune, dar spun și fără mă-ntrebe, (că poate, totuși, aude cineva!!), și spun fără teamă că mă-nșel, că lumea literară s-a îmbogățit deja cu încă un nume în panoplia valorilor ei. Flerul meu îmi spune că dacă ea va evolua cu *pașii* pe care eu știu că-i face, în viitorul nu foarte îndepărtat scriitura ei va fi descoperită de cine trebuie și se va vorbi despre... scriitoarea Aura Dan. Zic scriitoare, deoarece ea scrie și proză și bine face!

Ei bine, eu *CRED* că Aura Dan a fost hăruită cu darul scrisului. Se hrănește prin scris, hrănindu-i și pe cei ce citesc ceea ce ea scrie. Foarte atentă la tot ce pune pe hârtie, la fel cum este foarte atentă la tot ce face, la tot ce mișcă-n jurul ei și la orice cuvânt rostit sau pus pe hârtie, toate la fel de decente precum decența însăși. (Doina Ghițescu, actriță, 2016)

"Versurile Aurei Dan arată o structură de sensibilitate ce topește elementul concret și contondent într-o idee mai înaltă sau într-un sentiment. Realitatea înconjurătoare și parcursul existențial își pierde, în aceste reprezentări, constrângerile obiective, devenind lirice și melodioase. Chiar suferințele și plânsul ce le însoțește sunt lipsite de dramatism. Poezia e frumoasă, la propriu și la figurat. Fiecare cititor al cărții va vedea pe cont propriu dacă aceste „egofantezii” luminoase pot fi și ale sale". (Daniel Cristea-Enache –critic literar, Coperta 4 *Egofantezii*, 2018, Editura Mircea cel Bătrân, volum de poezii).

"*Jurnal despre ceilalți*, a Aurei Dan, se revendică mai mult dintr-o privire aruncată în exterior, către ceilalți decât dintr-o scotocire a propriilor interioare. Ce consemnează Aura Dan în jurnalul său? Nu dă seama de trecut și nu se

decontează, cum ne-am fi așteptat, din actul rememorării, ci mai mult din notații succinte asupra unor evenimente spirituale și de rezonanțele resimțite subiectiv. Din acest punct de vedere se înrudește mai mult cu jurnalul lui Giovanni Papini, cel care, tot așa, consemna mai mult momentele devenirii sale spirituale și mai puțin întâmplările la care a asistat în calitate de martor aleatoriu.

Jurnalul în sine circumscrie evenimentele anului 2016. Firește, jurnalul este structurat pe lunile anului și fiecare, din cele 12 luni se deschide cu o poezie în care se sintetizează, sub formă imagistică, semnificația ei esențială și se încheie cu altă poezie. Iată un fragment din poezia care deschide luna ianuarie : *Mi-a bătut încet, iarna la geam/ Și-mi spune că e timpul s-o primesc/ Îmi arată toamna stând pe-un ram/ Și grânele-n hambare cum mai cresc (Mireasă iarna).*

Care din evenimentele lunii ianuarie 2016 reține atenția autoarei? În primul rând Concertul de anul nou de la Viena, cu programul lui de excepție, apoi Revelionul, sărbătoarea Sfântului Vasile – *primul sfânt din calendarul ortodox*, apoi ninsoarea, prima ninsoare din an, cu *fulgi mari care se lipesc pe geamuri, crengile capătă căciulițe albe, drumurile se îmbracă în vopsea naturală și copiii zburdă, făcând zgomot infernal*. Timp propice pentru lectură și autoarea se apleacă asupra volumului Maria Stuart de Ștefan Zweig. [...]. Urmează alte lecturi din Ernesto Sabato și, firește, sărbătorirea zilei de naștere. Greva orbilor în fața Ministerului Muncii și fericita reflecție a lui Arghezi, *mă uit și nu văd și văd fără să mă uit*. Decupăm și din poezia sfârșitului de lună aceste versuri: *Din tot ce am sădit a înflorit floarea mea de iubire/ și o s-o ud să nu se vestejească, să reziste/ sau pentru totdeauna să persiste (Floarea iubirii).*

[...]. Jurnalul în întregime poate fi citit cu folos de oricine este interesat să-și facă o idee despre lecturile autoarei [...]. Ceea ce trebuie reținut din lectura acestui jurnal este formația sa intelectuală de excepție, bogatele cumulari literare, pasiunea pentru lectură și lejeritatea cu care se mișcă prin literatura universală. Fiind o fiică a Tecuciului ar fi cazul ca oficialitățile orașului nostru să dea un semn de recunoaștere, o dovadă că știe să-și prețuiască valorile – multe-puține, câte au fost hărăzite de Pronie – și că nu-i este indiferentă viața și problemele acestora. Știu că d-na Aura Dan nu așteaptă nimic de la nimeni, numai că ar fi nedrept și nedemn pentru noi ca acum, după ce i-am recunoscut originile tecucene, s-o înconjurăm, în continuare cu aceeași nefericită indiferență. Știu că nu contează, dar o spun așa, printre altele, că pe mine m-a cucerit și aștept momentul când vom putea organiza o întâlnire a scriitoarei cu foștii săi concitadini. (Ionel Necula, critic literar, *Un nume nou în patrimoniul spiritual tecucean*, text publicat în revista *Convorbiri literar-artistice*, nr. 7, nov-dec. 20018).

Omul „renaște din propria cenușă”. E un dar, nu toți îl primesc. Dar când renaște, devine alt om, un om mult mai puternic. Nimic nu îl mai poate atinge. El devine propriul scut. Poate că destinul e implacabil, însă mereu va exista firul de ață al Ariadnei care să ne scoată din labirint. Sau, poate, tot în noi îl găsim și a fost de la început. „Strâmtori între lacrimi” de Aura Dan e un roman care se

citește cu sufletul, i-aș zice un roman psihologic. (Cristina Crețu; text publicat în *Convorbiri literar-artistice nr. 5, iul-aug 2018*).

"Aura Dan, un nume mai recent apărut printre confracții scriitori. Aura Dan este mai mult decât atât, e și redactor șef-adjunct de revistă, la *Convorbiri literar-artistice*. Aura Dan scrie și roman, „Strâmtori între lacrimi” e un roman aproape palpitant pe care trebuie să vrem să-l citim și să pătrundem și dincolo de textul tipărit. De asemeni, autoarea mai face și jurnal, un "Jurnal despre ceilalți", unde reușește să facă, dacă vreți, o cronică a clipei și de multe ori ai impresia că dilată această clipă să-ncapă-n ea cât mai mult, cât mai multe și s-o țină puțin pe loc din goana fantastică a timpului în care trăim...".

(Gh. VIDRAȘCU, epigramist, redactor la *Detectiv literar*, la Salonul de carte Polemos, 2018).

"Citesc romanul *Strâmtori între lacrimi* de Aura Dan, editura Amanda Edit, 2018. Citesc și sunt fascinată de modul în care e scris, de poveste, de trăirile pe care mi le lasă. Paginile cărții se derulează prin fața ochilor noștri ca un film care, de nenumărate ori, ni se pare dureros de real, mai ales că toate subiectele, ce răzbat, sunt actuale, indiferent de timpurile în care acest volum va fi citit". (Odilia Roșianu, redactor șef „Literatura de azi”; Coperta 4 *Strâmtori între lacrimi*).

„Aura Dan este o poetă de excepție și asta se poate constata, la prima vedere, în enumerarea lucrurilor care-i fac plăcere cu adevărat și care îi stârnesc furtuni de emoții. Un om vertical, cu principii morale sănătoase, educat, un om care din dragoste față de literatura de calitate, a ales să promoveze valoarea, prin fondarea unei reviste proprii. Conversația cu Aura Dan este aducătoare de pace, liniștea și împăcarea pe care cuvintele poetei le exprimă sunt... un veritabil anestezic energetic, pentru infirmitățile datorate vâltorilor acestei lumi. Bucuria datorată prezenței sale în cartea mea cu interviuri, „În dialog cu inima”, este deplină". (Gh. Stroia; În cartea de interviuri: *În dialog cu inima*.).

"A te apropia de poezia ei ca și când ar fi o altă poezie e o greșală la fel de mare ca aceea de a o ignora, ea nu scrie în culorile cunoscute pentru că, demult, odată, le-a pierdut. Cuvintele sunt, poate, pentru ea o salvare, pentru noi însă sunt o imagine inedită asupra lumii în care trăim și pe care ne amăgim că o cunoaștem. ...Versurile ei sunt uneori aspre, asonante, alteori aproape copilărești dar cheia în care trebuie ele citite este aceea a unei ferestre care nu duce spre culorile izvorâte din lumină ci culorile interioare ale unui suflet frumos. [...] se revoltă, se întreabă, încearcă să își găsească răspunsuri, caută, îi caută pe cei din jur pentru că are nevoie să fie sigură că universul în care trăim este același, cu bune și rele, iubire și moarte, chiar fericirea e aceeași, că până la urmă lumea poate fi trăită la fel de intens și bogat de toți cei care îndrăznesc. Iar în final cuvintele sunt cele care îi dau înapoi locul pe care plecarea culorilor i l-a răpit

pentru că poezia este calea prin care Aura Dan ne descrie culorile ei". (Delia Oprea; Prefață la volumul *Rămășiță în culori*).

"Dacă parcurgi cu atenție cartea *Jurnal despre ceilalți* a scriitoarei Aura Dan, a patra, din zestrea care prinde contur, îți dai seama că, drumul spre afară, oameni, evenimente, deveniri, conflicte, deznodăminte, implică și sensul celălalt, mai profund, cu adevărat vital, privirea spre înăuntru, spre sine însăși, pentru a-și descoperi propria-i identitate, adevăratul potențial, care a ajutat-o și o ajută în continuare să fie o învingătoare, să se bucure cu adevărat de viață.

Aflată la jumătatea vieții fizice, căci în privința celeilalte, spirituale, care este infinită, Aura Dan, prin partea de lumină a sufletului său, componentă a nesfârșirii din care face parte, dobândește același atribut. Este prezentă în „Rămășițe în culori”, „Culori pe eșafod”, „De trei ori treizeci și trei” și cartea de față „Jurnal despre ceilalți” apărută la Editura Amanda Edit 2017. Toate, dar mai ales aceasta, oferindu-i prilejul de a-și dovedi și a ne dovedi că „fiind om, nimic din ceea ce este omenesc, nu-i este străin”.

Jurnal despre ceilalți, încheiat pe luni, având grijă ca fiecărei luni să-i adauge o poezie. O altă notă distinctă, ce face ca jurnalul să fie altfel este aceea că nu are ca substanță întâmplări din viața personală de zi cu zi, ci de o înfățișare, de o simplitate cuceritoare ca limbaj, a celor mai semnificative evenimente autohtone și de pe mapamond, interpretate în mod propriu, cu sincera intenție a omului, căreia îi pasă de soarta semenilor, de evoluția lor spirituală dobândită prin cunoaștere. Gândind și simțind în spiritul cărții, nu pot să nu consemnez și să cred că, tot inspirația a făcut ca să se închege în mod trainic din două suflete, care se dovedesc a-și fi pereche, unul celuilalt, poeta sensibilă Aura Dan și soțul său Nicolae Dan și, bineînțeles, cuvintele calde, pline de fior cu care Aura Dan scrie despre dânsul, pe care Dumnezeu, pe lângă talentul literar, i l-a făcut dar, scoțându-i în cale omul providențial pentru dânsa. (Prof. Geo Călugăru, membru USR; Text Publicat în revista Apollon, nr. 94, 2018).

"Spre jena mea, deși concetățeni cu descinderi din același areal geografic tecucean, am aflat târziu și din surse aleatorii de Aura Dan – o scriitoare cu mari polivalențe scriitoricești, prezentă cu incursiuni serioase atât în imaginarul liric cât și în cel narativ. Aș putea spune că prin prestațiile sale literare corespunde imaginii de scriitor total, cu prezențe referențiale cam în toate genurile creației literare. [...].

Cartea *Strâmtori între lacrimi*, (Editura Amanda Edit, București, 2018) este una din cele mai solide construcții românești din ultimii ani, apărute în zăriștea literaturii noastre actuale. *Cine mă citește, mă va cunoaște; cine mă cunoaște, mă va înțelege; cine mă înțelege, își va dori să mă mai citească* – își avertizează autoarea cititorii. Și are dreptate, căci autoarea s-a îndiguit prea multă vreme într-un anonim nedrept și liber asumat. Cu modestia sa pilduitoare n-a asaltat criticii și nici reviste de cultură care s-o scoată din anonim și să-i sublinieze apăsător cronotopul (cronos – timp, topos – loc) din care autoarea își extrage

substanța neobișnuită a subiectelor sale și modalitatea oarecum specială de a conferi partiturii narative o anumită arborescență. [...].

Acțiunea romanului se resoarbe din drama unei familii trecută prin încercări neobișnuite, greu de imaginat într-o societate modernă, și este alcătuită din secvențe, numerotate chiar de autoare de la 1 la 83 - fiecare închizând în pântecul ei un segment de viață - de suferință sau de bucurie - dar cu funcții revelatoare în economia cărții.

Aș putea spune că romanul despre care mi-am propus să dau seama în aceste rânduri se decontează din galanteria mișcării feministe, că militează pentru emanciparea femeii și pentru stoparea degradării ei până la condiția obiectelor de consum, cum la fel de justificat este și încadrarea lui în genul romanului realist, confesiv sau psihologic... În centrul acțiunii se află femeia - slabă, neputincioasă, speculată de un pește brutal, gregar și interesat doar de valoarea convertirii ei în monedă forte - dar și dispusă la un efort de emancipare și de împlinire spirituală.

Anemar avea doar 14 ani când, venind de la școală, a fost răpită de Țiganul Giani cu ghiozdan cu tot și dusă într-o casă de toleranță, la dispoziția clienților săi. Începea calvarul. De fapt, se împlinea destinul prevăzut de Țigăncușa ce-i ghicise într-o zi de vară, contra unui pahar de limonadă. *Toată viața ta are strâmtori între lacrimi*, mai strigase Țigăncușa în timp ce se grăbea să ajungă din urmă caravana, ceea ce putea însemna că intervalele dintre înlăcrimări vor fi scurte, episodice, dar până la urmă, mai prorocise, va fi bine. Se va căsători cu un *văduvoi* și va avea mulți copii.

Un plan divin există probabil pentru fiecare dintre noi, dar nu tuturor ne este dat să-nțlnim ghicitoarea care să ni-l dezvăluie și noi, peste vrerea și dorințele noastre, să-l urmăm întocmai. Ceea ce urmează, în traseul de viață rezervat lui Anemar este exact scenariul prevăzut de Țigăncușă, În stabilimentul lui Giani a stat 3 ani, timp în care s-a maturizat înainte de vreme, a cunoscut tot felul de tipologii și caractere dar și suferința în toate nuanțele ei. Despre toate suferințele îndurate dă seama într-un jurnal secret, ținut pe un caiet ce-l găsisese în ghiozdanul ce-l avea în momentul răpirii. *Vreau să scriu. Așa nu mă mai simt singură, căci hârtia suportă toate suferințele, tainele și greșelile mele. Țiganul încă nu și-a dat seama ce fac și sper, din tot sufletul că nici să nu afle vreodată! Mi-e frică de el. Cine știe ce-i mai coace mintea? După ce că mă supune la atâtea chinuri fizice și morale, azi, nemernicul a mai venit cu o pretenție: mi-a spus că de azi-nainte, nu mă mai cheamă Anemar, ci Turcoaz (p.55-56).*

Se înțelege că în tot acest interval își blestemă viața, iar în locul unei bune dispoziții, firească pentru vârsta ei, se întreabă cu candoare și naivitate Unde-ai fugit râsule? Dar aceste stări nu mai sunt arătate în jurnal, ci sunt drenate în registrul poetic, de parcă mărturisirea însăși reclama un lirism candid și o anumită solemnitate, nepotrivită pentru genul narativ.

Pudicitatea autoarei nu-i permite să insiste prea mult asupra clienților și a purtărilor acestora în acele momente de juisare involburată, dar rămâne surprinsă când unul dintre ei îi vorbește cu blândețe și înțelegere, îi oferă un ceas

și o Biblie. Deocamdată are cu ce să-și omoare golul dintre doi clienți și, bineînțeles, timpul care se scurge uniform, banal, plat și rece.

Într-o altă zi, dar asta s-a întâmplat după aproape trei ani de prestații sexuale obligatorii, a intrat în camera ei un domn adevărat, dispus s-o cumpere pentru fiul său... A cumpărat-o în schimbul unei mare sume de bani, și de aici încolo Anemar începe o altă viață. Se integrează în familia acestuia, devine ca un alt membru al ei, își continuă studiile, termină liceul, urmează apoi Facultatea de Medicină și devine medic. Giani este descoperit, arestat, judecat, condamnat, iar Anemar devine proprietara fostei Case de Toleranță pe care o transformă în centru de adăpost pentru femeile agresate sau violate - în familie sau în afara ei. Își regăsește familia - în afara mamei care decedase - și se bucură de iubirea noii familii, a celui care o eliberase din stabilimentul lui Giani. Primește tot felul de daruri și preia meseria mamei sale, aceea de a crea modele vestimentare. Prezentările sale se bucură de o neașteptată audiență. Destinul le aranjează pe toate cum știe mai bine. Fiul și soția domnului Mircea, eliberatorul ei din casa lui Giani, își pierd viața într-un accident de automobil și, cum era de prevăzut, domnul Mircea își reface viața cu Anemar.

Aceasta e cartea, dar dincolo de succinta noastră prezentare mai trebuie subliniat abilitățile scriitoricești ale autoarei, fluenta de havuz deschis, dialogurile vii, limbajul ca mijloc de a conferi identitate personajelor și stilul rafinat de scriitor matur care a ajuns la o anumită performanță, printre cei ce cadastrează imaginarul narativ contemporan. *Când am ajuns în sat*, spune undeva autoarea, *era noapte și o lună mare care se legăna într-un hamac de catifea neagră mă urmărea cu razele ei strălucitoare* (p.43). De asta spun, această carte ar trebui să candideze la o recunoaștere publică. Ar putea s-o facă Uniunea Scriitorilor, sau, poate Ministerul Culturii. Nu știu dacă vocea noastră se va auzi sau nu, dar cred că prin Aura Dan, și prin alți scriitori de excelentă calitate, epica noastră a devenit competitivă și-n cadrul marilor târguri de carte, poate sta alături de marile realizări europene. O felicit pe autoare pentru această frumoasă ispravă epică și-o recomand tuturor celor doritori de literatură bună. (Ionel Necula, critic literar, "Optimizarea resurselor românești", *Convorbiri literar-artistice*, nr. 10).

Profil literar realizat de **Antoaneta Rădoi**
Redactor șef Revista **Convorbiri literar-artistice**